**GM.272.45.2019.I** Załącznik nr 6 – projekt umowy

# UMOWA

**zawarta w dniu …… 2019 r. pomiędzy Powiatem Niżańskim Pl. Wolności 2, 37-400 Nisko, NIP 602 – 012 – 11 – 64, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w imieniu którego działają:**
**1. Starosta – Robert Bednarz**
**2. Wicestarosta – Adam Mach**
**zwanym w dalszej treści umowy „Zamawiającym"**

**a**
**……**
**wpisaną do Rejestru Przedsiębiorstw ……. z dnia ……. r. prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy ……..**
**NIP REGON**
**reprezentowanym przez:**
**1. ……**
**zwanym w dalszej treści umowy „Wykonawcą",**

zgodnie z wynikiem przetargu nieograniczonego ogłoszonego w Biuletynie Zamówień Publicznych Nr …… z dnia ……. przeprowadzonego zgodnie z art. 10 ust 1 w związku z art. 39 - 46 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843), zawarta została umowa o następującej treści:

§ 1

1. Przedmiotem umowy jest realizacja zadania pn: **„Budowa chodnika przy drodze powiatowej Nr 1037R w miejscowości Jarocin".**
2. Przedmiot zamówienia określony w ust. 1 zostanie wykonany w oparciu o:
   1) dokumentację techniczną,
   2) specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych.
3. Opis przedmiotu zamówienia określa dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych stanowiące załączniki do materiałów przetargowych oraz oferta Wykonawcy. Przedmiot zamówienia musi być wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami oraz na ustalonych niniejszą Umową warunkach, zgodnie z wymogami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (zwanymi dalej „SIWZ").
4. Zakres rzeczowy obejmuje również wszystkie czynności i koszty wynikające z dokumentacji technicznej i sztuki budowlanej. Stosownie do treści art. 652 K.c. Wykonawca ponosi odpowiedzialność, na zasadach ogólnych, za szkody wynikłe na terenie budowy od chwili przejęcia terenu budowy aż do chwili oddania obiektu. Koszty z tego tytułu są ujęte w kosztach pośrednich Wykonawcy robót.
5. Roboty dodatkowe mogą być realizowane, tylko za pisemną zgodą Zamawiającego. Za roboty dodatkowe mogą być uznane te prace, które na etapie składania oferty nie można było przewidzieć przy dokonaniu aktu należytej staranności przez Oferenta.
6. Roboty, które błędnie nie zostały ujęte w przedmiarze robót, a niezbędne do wykonania umowy zgodnie z jej warunkami wynikającymi z dokumentacji technicznej i STWiORB i które należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami lub sztuką budowlaną, aby

przedmiotowe dzieło zostało wykonane, odebrane i spełniało swoje funkcje, nie zostaną zapłacone.

7. Zamawiający oświadcza, że posiada prawo do dysponowania nieruchomościami na których realizowany będzie przedmiot zamówienia.
8. Strony zgodnie oświadczają, że Zamawiający dostarczył Wykonawcy specyfikację istotnych warunków zamówienia, wraz z dokumentacją określoną w § 1 ust. 2 i 3, zawierającą m.in. istotne dla Zamawiającego postanowienia i zobowiązania Wykonawcy.
9. Dokumenty zawierające materiały przetargowe, w tym specyfikacja istotnych warunków zamówienia, dokumentacja określona w § 1 ust. 3 i 4, oferta Wykonawcy, w tym kosztorys ofertowy Wykonawcy stanowi integralną część niniejszej umowy i stanowią załączniki do niniejszej umowy.

§ 2

**Termin wykonania przedmiotu umowy**

1. Strony ustalają, że przedmiot umowy będzie zakończony i zgłoszony do odbioru w terminie **do 16.12.2019 r.**
2. Wcześniejsze zakończenie realizacji zadania nie wymaga sporządzania aneksu do umowy.

§ 3

**Wynagrodzenie wykonawcy**

1. Strony ustalają, że obowiązującą ich formą wynagrodzenia zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz ofertą Wykonawcy wybraną w trybie przetargu nieograniczonego, jest wynagrodzenie ryczałtowe.
2. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy i wyraża się kwotą:
   brutto:……..zł,
   (słownie: .....).
3. Nie uwzględnienie przez Wykonawcę jakichkolwiek robót na etapie przygotowania oferty przetargowej nie może stanowić roszczeń w stosunku do Zamawiającego zarówno w trakcie realizacji niniejszej umowy, jak też po wykonaniu przedmiotu umowy.
4. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się i sprawdził zakres robót pod kątem rozwiązań technologicznych i ilościowych, oraz z wszelkimi innymi danymi udostępnionymi przez Zamawiającego i na tej podstawie stwierdza, że ewentualne korekty ilościowe przedmiotu umowy zostały usankcjonowane niniejszą umową i zawierają się w wartości umowy zgodnie z § 3 ust. 2.
5. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z warunkami realizacji przedmiotu umowy wynikającymi z przyjętych rozwiązań technicznych, organizacji miejsca wykonania robót i z tego tytułu nie będzie występował o wzrost wynagrodzenia określonego w § 3 ust. 2.

§ 4

**Obowiązki i odpowiedzialność Wykonawcy**

1. Do obowiązków Wykonawcy, realizowanych w ramach umówionego wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 2, należy w szczególności:
   1) wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentacją, o której mowa w § 1 oraz prawem budowlanym, obowiązującymi przepisami BHP, P.POŻ, wiedzą techniczną, zasadami sztuki budowlanej, wskazówkami i zaleceniami inspektora nadzoru;

2) przystąpienia do realizacji przedmiotu umowy po przekazaniu placu budowy,
3) wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych,
4) wykonanie przedmiotu zamówienia z wyrobów i materiałów, które są dopuszczone do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 16.04.2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2016 poz.1570 z późn. zm) i innych przepisów obowiązujących w tej materii, oraz odpowiadających jakościowo wymaganiom określonym w dokumentacji. Zastosowane materiały powinny być w I gatunku (najwyższej jakości),
5) uzyskanie w imieniu i dla Zamawiającego wszelkich niezbędnych decyzji, warunków i uzgodnień (o ile takie będą konieczne),
6) przekazanie do akceptacji (w formie pisemnej wraz z wnioskiem o zatwierdzenie) za pośrednictwem Zamawiającego Inspektorowi nadzoru przed zastosowaniem kompletnej dokumentacji potwierdzającej dopuszczenie do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania materiałów zastosowanych przez Wykonawcę – dokumentacja, o której mowa wyżej zostanie przekazana również Zamawiającemu przed odbiorem końcowym,
7) Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania na żądanie Zamawiającego jakości robót wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia ciężaru i ilości zużytych materiałów;
8) uzyskanie decyzji, uzgodnień, świadectw oraz badań, o których mowa w pkt. 5 i 6, będą realizowane przez Wykonawcę na własny koszt;
9) obecność Kierownika budowy (lub osoby reprezentującej Wykonawcę) na zasadach określonych w § 6.
10) podjęcie czynności związanych z zajęciem chodnika, pasa drogowego i innych terenów na cele budowy, jeśli takie będą wymagane,
11) przed rozpoczęciem robót:
    a) dostarczenie oświadczenia (wraz z niezbędnymi dokumentami) o podjęciu obowiązków kierownika budowy;
    b) opracowanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ) przez kierownika budowy;
    c) zorganizowanie zaplecza budowy:
        - Wykonawca we własnym zakresie pozyska teren,
        - koszt organizacji i utrzymania zaplecza budowy obciąża Wykonawcę robót,
        - Wykonawca uzyska warunki na pobór wody i energii elektrycznej oraz na własny koszt wykona zasilanie placu budowy w media niezbędne do wykonania zamówienia,
        - Wykonawca będzie ponosił koszty poboru i zużycia wody i energii elektrycznej i innych mediów, o których mowa wyżej;
12) w czasie realizacji robót:
    a) zabezpieczenie odpowiednio terenu budowy i budowy oraz strzeżenie mienia znajdującego się na terenie budowy, a także zapewnienie warunków bezpieczeństwa, w tym dla osób trzecich (postronnych). Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za teren budowy z chwilą jego przejęcia,
    b) zapewnienie ciągłego kierownictwa prowadzonych robót przez osobę wymienioną w § 6 niniejszej umowy,
    c) pełnienie nadzoru nad swoimi pracownikami w trakcie realizacji robót objętych umową oraz koordynacja robót realizowanych przez Podwykonawców,
    d) umożliwienie przeprowadzenia odbioru robót,
    e) utrzymanie miejsc objętych pracami w stanie wolnym od przeszkód

komunikacyjnych i zbędnych urządzeń pomocniczych oraz usuwanie wszelkich zbędnych materiałów, odpadów i śmieci po uprzedniej segregacji;

f) w przypadku groźby katastrofy budowlanej lub zniszczeń natychmiastowe wykonanie robót zabezpieczających i niezwłoczne powiadomienie Zamawiającego,
g) ochrona przed uszkodzeniem lub zniszczeniem własności publicznej i prywatnej,
h) przeprowadzenie i potwierdzenie obmiaru wykonanych elementów robót dla celów odbiorowych i rozliczeniowych,
i) opracowanie kompletnej dokumentacji powykonawczej,
j) umożliwienie wstępu na teren budowy pracownikom organów państwowego nadzoru budowlanego, do których należy wykonanie zadań określonych ustawą - Prawo budowlane oraz do udostępnienie im danych i informacji wymaganych tą ustawą,
k) utrzymanie ogólnego porządku na terenie budowy, ochronę mienia Zamawiającego zagrożonego uszkodzeniem lub zniszczeniem w wyniku realizacji przedmiotu umowy, zapewnienie zabezpieczenia przeciwpożarowego, usuwania awarii związanych z prowadzeniem robót, odpowiedniego zabezpieczenia wykonywanych w ramach niniejszej umowy robót,
l) zawiadamianie Inspektora nadzoru o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu oraz terminie odbioru robót zanikających,
m) informowanie Zamawiającego (Inspektora nadzoru) o konieczności wykonania robót dodatkowych i/lub zamiennych w terminie 7 dni od stwierdzenia konieczności ich wykonania,
n) usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez inspektora nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji robót będących przedmiotem niniejszej umowy, w terminie nie dłuższym niż technologicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia,
o) oznakowanie obiektu budowy (tablica informacyjna) zgodnie z obowiązującymi przepisami.

13) realizowania przedmiotu zamówienia w sposób nie kolidujący z użytkowaniem sąsiednich nieruchomości,
14) po zakończeniu robót - uporządkowanie terenu budowy i przekazanie go Zamawiającemu w terminie ustalonym w umowie;
15) naprawienie i doprowadzenie do stanu poprzedniego, w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia już wykonanych robót, elementów istniejących, ich części bądź urządzeń - na koszt Wykonawcy,
16) jako wytwarzający odpady – do przestrzegania przepisów prawnych wynikających z następujących ustaw:
    a) Ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r, poz. 799 z późn. zm.),
    b) Ustawy z dnia - z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.).

2. Powołane przepisy prawne Wykonawca zobowiązuje się stosować z uwzględnieniem ewentualnych zmian stanu prawnego w tym zakresie.
   Wyliczenie obowiązków Wykonawcy zawarte w ust. 1 niniejszego paragrafu nie ma charakteru zupełnego, nie wyczerpuje zakresu zobowiązań Wykonawcy wynikającego z Umowy i nie może stanowić podstawy do odmowy wykonania przez Wykonawcę czynności nie wymienionych wprost w Umowie, a instrumentalnie niezbędnych do należytego wykonania zadania.
3. Z chwilą przekazania terenu budowy na Wykonawcę przechodzi pełna odpowiedzialność w szczególności za:

a) szkody i następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczących pracowników i osób trzecich przebywających w rejonie prowadzonych robót oraz mienia tych osób, jeżeli szkody te i nieszczęśliwe wypadki wynikają lub są związane z prowadzonymi robotami,
b) szkody wynikające ze zniszczenia oraz z innych zdarzeń w odniesieniu do robót, obiektów, materiałów, sprzętu i innego mienia ruchomego, związane z prowadzeniem robót podczas realizacji przedmiotu umowy,
c) szkody wynikające z nienależytego zabezpieczenia mienia Zamawiającego i osób trzecich przed uszkodzeniem, zniszczeniem, w związku z wykonywanymi przez Wykonawcę robotami,
d) szkody wynikające ze zniszczenia lub uszkodzenia budynków lub innych obiektów Zamawiającego i osób trzecich jeżeli szkody te wynikają lub są związane z robotami objętymi niniejszą umową.
e) szkody wynikające z nienależytego zabezpieczenia terenu budowy i robót,
f) wszelkie inne szkody związane z realizacją robót lub będące ich skutkiem.

4. Wykonawca/podwykonawca zobowiązany jest do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę we własnym przedsiębiorstwie osób wykonujących następujące czynności w zakresie realizacji zamówienia jeżeli wykonywanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm): roboty przygotowawcze, nasyp, elementy ulic – chodnik, roboty wykończeniowe.

4.1 Zatrudnienie, o którym mowa w ust. 4 powinno trwać przez okres niezbędny do wykonania wskazanych czynności. W przypadku rozwiązania stosunku pracy przed zakończeniem tego okresu Wykonawca/podwykonawca niezwłocznie zatrudni na to miejsce inną osobę z zastrzeżeniem ust. 4.6

4.2 Dla udokumentowania faktu zatrudnienia pracowników stosownie do ust. 4, Wykonawca nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy lub umowy z podwykonawcą złoży Zamawiającemu w formie pisemnej oświadczenie o spełnieniu przez Wykonawcę oraz podwykonawcę wymogu, o którym mowa w ust. 4 Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonuje/wykonują osoba/osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy. W przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogu, Zamawiający uprawniony jest w szczególności do żądania poświadczonej za zgodność z oryginałem zanonimizowanej kopii umowy o pracę w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracownika, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, dotyczących osób wykonujących wskazane w ust. 4 czynności w zakresie realizacji zamówienia lub innych dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień.

4.3 W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy/ podwykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 4 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww wymogu i dokonywania ich oceny, w tym poświadczonej za zgodność z oryginałem zanonimizowanej kopii umowy o pracę dotyczących osób wykonujących wskazane w ust. 4 czynności w zakresie realizacji zamówienia lub innych dodatkowych dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień. Wykonawca/ podwykonawca na każde pisemne wezwanie Zamawiającego obowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu żądane dokumenty, oświadczenia, wyjaśnienia – w terminie do 5 dni roboczych od otrzymania tego wezwania.

4.4 Zamawiający może żądać od Wykonawcy/podwykonawcy pisemnych wyjaśnień co do sposobu i stanu zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 4.

4.5 Nieprzedłożenie przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w ust. 4.2 lub 4.3 w terminie tam wskazanym będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia pracowników na podstawie umowy o pracę oraz będzie skutkować naliczeniem kary umownej w wysokości określonej w § 13.

4.6 W przypadku konieczności zmiany pracowników zatrudnionych na podstawie umowę o pracę, wykonujących czynności, o których mowa w ust. 4, Wykonawca każdorazowo przekaże Zamawiającemu w terminie 5 dni roboczych, nowe oświadczenie o którym mowa w ust. 4.2.

4.7 W przypadku nie wywiązania się Wykonawcy z obowiązku wskazanego w ust. 4.2, pomimo dodatkowego wezwania przez Zamawiającego oraz w przypadku dwukrotnego niewywiązania się Wykonawcy/podwykonawcy z obowiązku wskazanego w ust. 4.3 Zamawiający może odstąpić od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada Wykonawca – w terminie 60 dni od upływu terminu wykonania obowiązku wskazanego w ust. 4.3 dla drugiego wezwania lub upływu dodatkowego terminu wyznaczonego przez Zamawiającego do wykonania obowiązku określonego w ust. 4.

§ 5

**Obowiązki Zamawiającego**

Do obowiązków Zamawiającego należy:

1) przekazanie Wykonawcy kompletu dokumentacji, o której mowa w § 1 ust. 3 umowy,
2) przekazanie Wykonawcy dziennika budowy, placu budowy w terminie 7 dni roboczych od daty podpisania umowy,
3) zapewnienie sprawowania nadzoru inwestorskiego,
4) dokonanie odbioru częściowego/końcowego robót zgodnie z warunkami zawartymi w § 9 niniejszej umowy,
5) terminowe uregulowanie płatności wynikających z faktury wystawianych przez Wykonawcę na zasadach określonych w § 10 niniejszej umowy.

§ 6

**Nadzór nad realizacją**

1. Wykonawca ustanawia kierownika budowy w osobie ..... uprawnienia budowlane nr …….
2. Zamawiający wyznaczy na inspektora(ów) nadzoru osobę(y) posiadające odpowiednie uprawnienia.
3. Istnieje możliwość dokonania zmiany kierownika budowy/robót jedynie za uprzednią pisemną zgodą Zamawiającego.
4. Wykonawca z własnej inicjatywy proponuje zmianę kierownika budowy/robót w następujących przypadkach:
   1) śmierci, choroby lub innych zdarzeń losowych,
   2) jeżeli zmiana tej osoby stanie się konieczna z jakichkolwiek innych przyczyn niezależnych od Wykonawcy.
5. W przypadku zmiany kierownika budowy/robót, nowa osoba powołana do pełnienia tych obowiązków musi spełniać wymagania określone w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dla tej funkcji, o ile Zamawiający sprecyzował w SIWZ takie wymagania.

6. Zamawiający może także zażądać od Wykonawcy zmiany kierownika budowy/robót, jeżeli uzna, że nie wykonuje on należycie swoich obowiązków. Wykonawca obowiązany jest dokonać zmiany kierownika budowy/robót w terminie nie dłuższym, niż 14 dni od daty złożenia wniosku przez Zamawiającego.

§ 7

**Ubezpieczenie przedmiotu zamówienia**

1. Wykonawca zobowiązuje się do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej związanej z przedmiotem zamówienia na cały okres realizacji umowy, aż do podpisania protokołu odbioru końcowego robót budowlanych.
2. Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej obejmować ma również szkody wyrządzone przez wszystkich podwykonawców w przypadku realizacji części robót budowlanych przy udziale podwykonawców.
3. Wszystkie koszty związane z zawarciem w/w umów ubezpieczenia oraz opłacania składek ubezpieczeniowych obciążają wyłącznie Wykonawcę.
4. Wykonawca obowiązany jest na żądanie Zamawiającego przedłożyć kopię polisy ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składki ubezpieczeniowej.
5. W przypadku, gdy przedłożona na żądanie Zamawiającego kopia polisy ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składki jest ważna, ale nie obejmuje okresem ubezpieczenia całego okresu realizacji przedmiotu umowy Wykonawca ma obowiązek dostarczenia nowej polisy wraz z dowodem opłacenia składki, przy czym potwierdzenie zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia musi zostać przedstawione Zamawiającemu przed rozpoczęciem okresu jej obowiązywania.

§ 8

**Podwykonawcy**

1. Wykonawca oświadcza, że zamierza powierzyć podwykonawcom wykonanie części robót w następującym zakresie:.....
2. Zamawiający żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca, o ile są już znane, podał nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w realizację robót budowlanych objętych niniejszą umową. Wykonawca jest zobowiązany do zawiadomienia Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także jest zobowiązany do przekazania informacji na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych.
3. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
4. Jeżeli powierzenie podwykonawcy wykonania części zamówienia na roboty budowlane następuje w trakcie jego realizacji, Wykonawca na żądanie Zamawiającego przedstawia oświadczenie, o którym mowa w art. 25a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, lub oświadczenia lub dokumenty potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego podwykonawcy. Postanowienia zdania pierwszego stosuje się również do dalszego podwykonawcy.

5. Jeżeli Zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, Wykonawca obowiązany jest zastąpić tego podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy. Postanowienia zdania pierwszego stosuje się również do dalszego podwykonawcy.
6. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
7. Zawarcie umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do realizacji robót budowlanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji Umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany przedłożyć Zamawiającemu do zaakceptowania w formie pisemnej projekt umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane a także projekt jej zmian oraz inne dokumenty określone w następnych postanowieniach niniejszego paragrafu. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zobowiązany jest również do przedkładania Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i jej zmian. Zasady przedkładania Zamawiającemu powyższych projektów umów o podwykonawstwo oraz umów o podwykonawstwo określają następne postanowienia niniejszego paragrafu.
8. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający w trakcie realizacji niniejszej umowy zawrzeć umowę o podwykonawstwo na wykonanie części robót budowlanych będących przedmiotem niniejszej umowy, obowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu sporządzonego w formie pisemnej projektu umowy o podwykonawstwo wraz z częścią dokumentacji dotyczącą robót budowlanych wykonywanych przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę określonych w projekcie umowy, a także kosztorys ofertowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy sporządzony z uwzględnieniem pozycji kosztorysowych wynikających z kosztorysu ofertowego Wykonawcy złożonego Zamawiającemu.
   Podwykonawca lub dalszy podwykonawca obowiązany jest do powyższych dokumentów dołączyć ponadto zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy. Powyższe zasady stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.
9. Zamawiający w terminie 14 dni od daty przedłożenia projektu umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmian, ma prawo do zgłoszenia w formie pisemnej zastrzeżeń do przedstawionego projektu umowy lub projektu jej zmian, jeżeli umowa lub zmiana tej umowy nie spełnia wymagań określonych w SIWZ, niniejszej umowie lub przewiduje termin zapłaty dłuższy niż określony w ust. 14.
10. Niezgłoszenie przez Zamawiającego w formie pisemnej zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmian, w terminie określonym w ust. 9, uważa się za akceptację projektu umowy lub projektu jej zmian przez Zamawiającego.
11. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane ma obowiązek przedłożyć Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane, a także kopię umowy zmieniającej tą umowę, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
12. Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane, a także kopii umowy zmieniającej tą umowę, o których mowa w ust. 11, ma prawo zgłoszenia w formie pisemnej sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której

przedmiotem są roboty budowlane lub umowy zmieniającej tą umowę, w przypadkach o których mowa w ust. 9.

13. Niezgłoszenie przez Zamawiającego w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub zmiany tej umowy w terminie określonym w ust.12, uważa się za akceptację umowy lub zmiany tej umowy przez Zamawiającego.
14. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane powinna zawierać w szczególności: dokładnie określony zakres robót budowlanych powierzonych podwykonawcy/dalszemu podwykonawcy, terminy ich wykonania, wysokość wynagrodzenia oraz termin uregulowania wynagrodzenia, które nie mogą przekraczać terminów wskazanych w niniejszej umowie. Terminy płatności dla podwykonawców lub dalszych podwykonawców, przewidziane w tych umowach, nie mogą być dłuższe niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku potwierdzających wykonanie zleconych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy robót budowlanych będących przedmiotem umowy o podwykonawstwo i jednocześnie nie dłuższe niż terminy płatności dla Wykonawcy wynikające z niniejszej umowy. Wartość robót zlecana podwykonawcom i dalszym podwykonawcom nie może być wyższa od wartości tego samego zakresu robót w danym etapie określonej w niniejszej umowie. Umowa o podwykonawstwo winna uwzględniać okoliczność, że łączna wartość kwot brutto wynagrodzenia za roboty budowlane należne podwykonawcom i dalszym podwykonawcom nie może przekraczać wynagrodzenia Wykonawcy przewidzianego w niniejszej umowie za wykonanie robót, wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, STWiORB, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy, sposób rozliczeń za wykonane roboty winien umożliwiać rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie niniejszej umowy, okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego, Umowa o podwykonawstwo powinna również zawierać zapisy zobowiązujące Podwykonawców i dalszych Podwykonawców do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę wszystkich osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia (jeżeli wykonywanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, z późn. zm.)oraz zapisy uwzględniające sposób udokumentowania zatrudnienia i umożliwiające kontrolę zatrudnienia przez Zamawiającego zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.
15. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień sprzecznych z niniejszą umową jak również postanowienia umowy o podwykonawstwo nie mogą naruszać postanowień niniejszej umowy. Ponadto umowa o podwykonawstwo nie może także zawierać postanowień uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy ani też od odbioru przez Zamawiającego robót wykonanych przez Podwykonawcę/dalszego Podwykonawcę.

    Ponadto umowa o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane winna być zgodna z prawem, w szczególności z przepisami Kodeksu cywilnego i ustawy Prawo

zamówień publicznych oraz winna spełniać wymagania określone w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oraz w niniejszej umowie.

Powyższe zasady stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zobowiązany jest na żądanie Zamawiającego udzielić mu wszelkich informacji dotyczącej podwykonawców lub dalszych podwykonawców. W szczególności zobowiązany jest do przedłożenia wraz z projektem umowy i kopią umowy aktualnego odpisu z KRS podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy albo innego dokumentu właściwego z uwagi na status prawny podwykonawcy/dalszego podwykonawcy, potwierdzającego uprawnienia osób podpisujących umowę w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy do ich reprezentowania.

16. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi, oraz zmian tej umowy, w terminie 7 dni od daty jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości niniejszej umowy określonej w § 3 ust. 2. Wyłączenie, o którym mowa nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000, 00 zł.
17. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi, o której mowa w ust. 16 nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi. Jeżeli w umowie o której mowa w zdaniu pierwszym termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w zdaniu pierwszym, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
18. Powierzenie wykonania robót budowlanych objętych zakresem niniejszej umowy podwykonawcy, dalszemu podwykonawcy, zmiana umowy z podwykonawcą, lub dalszym podwykonawcą albo też zmiana zakresu wykonywanych przez nich robót bez zachowania postanowień niniejszego paragrafu i art. 143 b ustawy Prawo zamówień publicznych, stanowi rażące naruszenie warunków umowy i uprawnia Zamawiającego do odstąpienia od umowy bez potrzeby wyznaczania terminu dodatkowego.
19. Do obowiązków Wykonawcy należy koordynacja robót realizowanych przez Podwykonawcę i dalszych Podwykonawców.
20. Wykonawca jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, z którymi współpracuje w związku z realizacją Umowy.
21. Wykonawca, niezależnie od warunków umowy zawartej z podwykonawcą lub umowy z dalszym podwykonawcą odpowiada wobec Zamawiającego za działanie lub zaniechanie podwykonawców lub dalszych podwykonawców tak jak za własne działanie lub zaniechanie. Gdy Wykonawcą jest Konsorcjum, to każdy z członków Konsorcjum będzie w pełni i solidarnie odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, dalszego Podwykonawcy tak jakby były to działania lub uchybienia Wykonawcy.
22. Wykonanie robót przez Podwykonawców nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności i zobowiązań wynikających z warunków niniejszej umowy. Wykonawca, zlecając roboty Podwykonawcom, zobowiązany jest bezwzględnie przestrzegać postanowień niniejszej umowy, SIWZ oraz przepisów wynikających z art. 143 b ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiającemu przysługuje prawo żądania od Wykonawcy zmiany Podwykonawcy, jeżeli ten realizuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z warunkami niniejszej umowy i przepisami prawa. Postanowienia zdania poprzedniego stosuje się także do dalszych podwykonawców.
23. Rozwiązanie umowy z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą wymaga niezwłocznego powiadomienia Zamawiającego w formie pisemnej.

24. W przypadku realizacji przedmiotu umowy przez podmioty występujące wspólnie (Konsorcjum), umowy z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami zawierane będą w imieniu i na rzecz wszystkich uczestników Konsorcjum.

§ 9

**Odbiór robót**

1. Strony postanawiają, że będą stosowane następujące odbiory robót:
1) odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu,
2) odbiór końcowy tj. po zakończeniu całości robót,
3) odbiór ostateczny po upływie gwarancji.

2. Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu dokonywane będą przez Inspektora Nadzoru na wniosek Wykonawcy – w postaci wpisu do dziennika budowy.

3. Podstawą do zgłoszenia przez Wykonawcę odbioru końcowego będzie faktyczne zakończenie całości robót potwierdzone w dzienniku budowy wpisem potwierdzonym przez Inspektora Nadzoru inwestorskiego oraz zgłoszenie gotowości do odbioru skierowane na piśmie do Zamawiającego.

4.Odbiór robót, o którym mowa w ust. 3 dokonany zostanie komisyjnie z udziałem przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego.

5. Na dzień rozpoczęcia prac komisji odbioru końcowego Wykonawca dostarczy następujące dokumenty wraz z oświadczeniem inspektora nadzoru o ich kompletności:
1) dziennik budowy,
2) dokumentację projektową z naniesionymi zmianami,
3) dokumentację powykonawczą wraz ze wszystkimi zmianami w czasie realizacji przedmiotu umowy (2 egz. wersji papierowej i elektronicznej),
4) gwarancje producentów na prefabrykaty, materiały i urządzenia, deklaracje i certyfikaty zgodności na wbudowane materiały, wyroby i urządzenia,
5) wymagane dokumenty, protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń, badań, pomiarów i prób wraz z oświadczeniem kierownika robót i inspektora nadzoru o prawidłowości wykonania przedmiotu umowy,
6) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektów budowlanych z dokumentacją projektową, przepisami prawa i obowiązującymi normami technicznymi oraz o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także, budynku, lokalu, w przypadku korzystania z nich przez Wykonawcę,
7) w przypadku wystąpienia zmian stanowiących nieistotne odstąpienie o którym mowa w art. 36a Prawa budowlanego, oświadczenie kierownika budowy zostanie uzupełnione o odpowiednie informacje (rysunek i opis) dotyczące odstępstwa poświadczone przez projektanta, złożone w wersji papierowej i elektronicznej;
8) oryginały decyzji wymaganych odrębnymi przepisami,
9) dokumenty gwarancji wystawione przez producentów wbudowanych materiałów i urządzeń,
10) geodezyjną inwentaryzację powykonawczą.

Nieprzedłożenie dokumentów wymaganych do odbioru końcowego uprawnia Zamawiającego do powstrzymania się od przystąpienia do odbioru końcowego i odbioru końcowego.

Zamawiający wyznaczy termin odbioru końcowego i rozpocznie czynności odbioru przedmiotu umowy nie później niż w ciągu **14 dni** od daty pisemnego zawiadomienia o zgłoszeniu do odbioru, zawiadamiając o tym Wykonawcę.

6. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady wskazujące, że wykonanie przedmiotu umowy odbiega od postanowień umowy w zakresie: zgodności z projektem budowlanym, jakości robót oraz ich zgodności z warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:

1) jeżeli wady nadają się do usunięcia, może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad lub odebrać przedmiot umowy i wyznaczyć w protokole termin do usunięcia wad stwierdzonych podczas odbioru,
2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia, to:
   - w przypadku, gdy wady nie uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie,
   - w przypadku, gdy wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może odstąpić od umowy w całości bądź w części lub żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi, zachowując prawo do naliczenia Wykonawcy kar umownych i dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 i ust.6 pkt 2 tiret drugi**,** Wykonawca zobowiązany będzie do przedłużenia terminu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy (jeśli zostało wniesione w innej formie aniżeli „pieniądz"), albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia na wymagany okres z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości. Postanowienia § 12 ust. 8 stosuje się odpowiednio.
8. Strony postanawiają, że z czynności odbioru końcowego będzie spisany protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad. Protokół z odbioru końcowego podpisują Zamawiający, Wykonawca i Inspektor nadzoru i kierownik budowy.
9. Żądając usunięcia stwierdzonych przy odbiorze końcowym wad, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy termin na ich usunięcie.
10. W przypadku nie usunięcia wad przez Wykonawcę w wyznaczonym terminie, Zamawiający może – bez wyznaczenia dodatkowego terminu i bez upoważnienia sądowego - zlecić usunięcie tych wad innemu podmiotowi na koszt Wykonawcy. Koszt usunięcia wad Zamawiający potrąci z wynagrodzenia Wykonawcy.
11. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad oraz żądania wyznaczenia terminu na odbiór zakwestionowanych robót jako wadliwych.
12. Usunięcie wad zostaje stwierdzone w protokole spisanym na tę okoliczność.
13. Do czasu zakończenia wszystkich czynności związanych z odbiorem końcowym będącym przedmiotem umowy, Wykonawca ponosi wyłączną odpowiedzialność za inwestycję oraz inne urządzenia i zdarzenia na terenie budowy.
14. Zamawiający wyznaczy ostateczny odbiór robót przed upływem terminu gwarancji i rękojmi ustalonego w umowie. Z odbioru ostatecznego zostanie sporządzony protokół. W przypadku stwierdzenia wad lub usterek, Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego. Zamawiający wyznaczy termin na protokolarne stwierdzenie usunięcia wad stwierdzonych w okresie gwarancji, rękojmi.

§ 10

**Rozliczenia finansowe**

1. Rozliczenie przedmiotu umowy nastąpi po wykonaniu całości zamówienia.
2. Końcowe rozliczenie przedmiotu umowy nastąpi fakturą końcową wystawioną po dokonaniu odbioru całości przedmiotu umowy na podstawie protokołu odbioru końcowego, z zastrzeżeniem ust. 3.
   Płatność zostanie dokonana na firmowy rachunek bankowy Wykonawcy podany na fakturze. Zamawiający dokonuje płatność w formie mechanizmu podzielonej płatności dotyczącej płatników VAT.
3. Wykonawca ma prawo do wystawienia faktury końcowej po usunięciu wszystkich wad stwierdzonych w protokole odbioru końcowego.

4. Zamawiający ma obowiązek zapłaty prawidłowo wystawionej faktury końcowej w terminie 30 dni od daty jej doręczenia wraz z dokumentami rozliczeniowymi, z zastrzeżeniem ust. 5 -12. Za datę zapłaty przyjmuje się datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
5. Podstawą zapłaty za wykonane roboty będzie protokół odbioru końcowego podpisany przez obie strony oraz przedłożona na jego podstawie przez Wykonawcę faktura VAT, z zastrzeżeniem ust. 6 - 12.
6. W przypadku robót budowlanych realizowanych na podstawie zaakceptowanych przez Zamawiającego, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy i obowiązującymi przepisami umów o podwykonawstwo lub w przypadku dostaw lub usług realizowanych na podstawie przedłożonych Zamawiającemu, zgodnie z niniejszą umową i obowiązującymi przepisami umów o podwykonawstwo, warunkiem wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jest przedstawienie wraz z fakturą Zamawiającemu dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, a to: oświadczeń tych podwykonawców lub dalszych podwykonawców, skierowanych do Zamawiającego, podpisanych przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu tych podmiotów, o otrzymaniu przez nich zapłaty za cały zakres robót objętych łączącą ich umową, w wysokości wynikającej z tej umowy wraz ze zrzeczeniem się podwykonawców lub dalszych podwykonawców roszczeń z tego tytułu w stosunku do Zamawiającego. Do powyższego oświadczenia należy załączyć aktualny odpis z KRS podwykonawcy/dalszego podwykonawcy lub inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy/dalszego podwykonawcy, potwierdzający uprawnienia osób podpisujących oświadczenie w imieniu podwykonawcy/dalszego podwykonawcy do jego reprezentowania. W przypadku nie przedstawienia powyższych dowodów zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, Zamawiający postępuje stosownie do poniższych postanowień i przepisów art. 143c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

   W przypadku nie przedstawienia przez Wykonawcę wraz z fakturą końcową dowodów zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, o których mowa w ust.5, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.
7. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane, z zastrzeżeniem ust. 9-13. Kwota należna podwykonawcy, dalszemu podwykonawcy zostanie uiszczona przez Zamawiającego w złotych polskich (PLN)
8. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 7, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
9. Bezpośrednia zapłata wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez należnych odsetek przysługujących podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
10. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie w formie pisemnej uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Zamawiający

informuje Wykonawcę o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.

11. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 10, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
    1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
    2) złożyć do depozytu sadowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
12. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 7 lub w przypadku złożenia kwoty należnej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy do depozytu sądowego, Zamawiający dokona potrącenia kwoty wypłaconego wynagrodzenia lub złożonego do depozytu sądowego z wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub innych wierzytelności Wykonawcy względem Zamawiającego, w tym również z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
13. Konieczność wielokrotnego (co najmniej trzykrotnego) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości niniejszej umowy, określonej w § 3 ust. 2 może stanowić podstawę do odstąpienia od niniejszej umowy przez Zamawiającego.
14. Po dokonaniu zapłaty przez Zamawiającego na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, Wykonawca nie będzie uprawniony do powoływania się wobec Zamawiającego na te zarzuty wobec Podwykonawcy, o których Zamawiający nie został poinformowany przez Wykonawcę w terminie określonym w ust.10.
15. W przypadku realizacji przedmiotu umowy przez Wykonawców działających wspólnie (Konsorcjum), uprawnionym do wystawiania faktur z tytułu realizacji niniejszej umowy, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy jest wyłącznie Lider Konsorcjum. *(zapis obowiązuje tylko w przypadku gdy Wykonawcą jest Konsorcjum ).*
16. W przypadku, w którym Wykonawcą jest Konsorcjum, każdy z członków Konsorcjum odpowiada solidarnie wobec Zamawiającego za zobowiązania pozostałych członków Konsorcjum wobec podwykonawców i dalszych podwykonawców uregulowane przez Zamawiającego.

§ 11

**Gwarancja i rękojmia**

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu **gwarancji** jakości (w rozumieniu kodeksu cywilnego) na wykonany przedmiot umowy na okres **……** lat licząc od daty podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, z wyjątkiem materiałów, urządzeń, wyposażenia, na które ich producenci udzielili dłuższego okresu gwarancji – według gwarancji producenta z zastrzeżeniem maksymalnego okresu – w przypadku oferowania przez producenta opcjonalnych okresów gwarancji.
2. Strony rozszerzają odpowiedzialność Wykonawcy w tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy w ten sposób, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi skończy się z dniem upływu terminu udzielonej przez Wykonawcę gwarancji.

3. Zamawiający może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji. Wykonanie uprawnień z gwarancji nie wpływa na odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi.
4. W okresie rękojmi i gwarancji, Wykonawca, na żądanie Zamawiającego zgłoszone w ramach rękojmi lub gwarancji, zobowiązuje się do bezpłatnego usunięcia wad/usterek zgłoszonych przez Zamawiającego. W przypadku ujawnienia w okresie rękojmi/gwarancji wad, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę na piśmie listem, telefaksem lub pocztą elektroniczną.
5. Zgłoszone wady/usterki Wykonawca zobowiązany jest usunąć na własny koszt i ryzyko w uzgodnionym przez strony terminie, nie dłuższym niż 14 dni licząc od daty ich zgłoszenia. Usterki i wady uniemożliwiające lub poważnie utrudniające eksploatację obiektu lub zagrażające bezpieczeństwu, a także wady/usterki szczególnie uciążliwe, winny być usunięte, o ile będzie to możliwe technologicznie, w terminie 48 godzin od zgłoszenia.
6. Jeżeli usunięcie wad/ usterek w terminach, o których mowa w ust.6 jest technologicznie niewykonalne, lub z innych uzasadnionych przyczyn niewykonalne w tych terminach, Wykonawca jest zobowiązany powiadomić o tym Zamawiającego na piśmie w terminie 7 dni od otrzymania zgłoszenia, wskazać termin usunięcia wady i szczegółowo uzasadnić swoje stanowisko. Powiadomienie to stanowi podstawowy warunek formalny powoływania się przez Wykonawcę na technologiczną niewykonalność lub inną uzasadnioną przyczynę niewykonalności usunięcia wady w terminie i nie oznacza automatycznej akceptacji opóźnienia przez Zamawiającego. Akceptacja opóźnienia i przedłużenie terminu usunięcia wady wymaga złożenia przez Zamawiającego oświadczenia na piśmie.
7. W przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę wad/usterek w terminie ustalonym w niniejszej umowie, Zamawiający może naliczyć karę umowną zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.
8. W przypadku niedotrzymania przez Wykonawcę terminu usunięcia wad/usterek, określonego w niniejszej umowie, których usunięcia Zamawiający zażądał w ramach uprawnień wynikających z rękojmi lub gwarancji, lub w przypadku gdy Wykonawca odmówi ich usunięcia, Zamawiający może zlecić usunięcie tych wad/usterek innemu podmiotowi, a kosztami obciążyć Wykonawcę, bez utraty praw wynikających z rękojmi i gwarancji lub skorzystać z innych uprawnień określonych w Kodeksie cywilnym.
9. Koszt usunięcia wad/usterek, o których mowa w ust. 9 Zamawiający może również pokrywać z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
10. Jeżeli wada lub usterka fizyczna elementu o dłuższym okresie gwarancji spowodowała uszkodzenie elementu, dla którego okres gwarancji już upłynął, Wykonawca zobowiązuje się do nieodpłatnego usunięcia wad i usterek w obu elementach.
11. W ramach udzielonej gwarancji, w przypadku gdy ujawnione wady/usterki umożliwiają eksploatację przedmiotu umowy, lecz nie nadają się do usunięcia, Zamawiający może złożyć oświadczenie o obniżeniu wynagrodzenia.
12. Wykonawca obowiązany jest do naprawienia wszelkich szkód będących następstwem wystąpienia wad/usterek, które ujawnią się w okresie gwarancji.
13. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi i gwarancji obejmuje całość Przedmiotu umowy, w tym wszystkie roboty budowlane, zastosowane materiały jak i wszystkie urządzenia i instalacje zamontowane przez Wykonawcę na przedmiocie umowy czy też wbudowane w przedmiot umowy przez Wykonawcę.
14. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu gwarancji i rękojmi obejmuje również roboty wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców.

15. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji także po upływie terminów o których mowa w ust. 1 i 3, jeżeli Zamawiający reklamował wadę lub usterki przed upływem tych terminów.
16. Bieg okresu gwarancji i rękojmi na przedmiot umowy rozpoczyna się od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy.
17. Podpisanie przez Zamawiającego protokołu odbioru przedmiotu umowy w przypadku stwierdzenia istnienia wad, nie pozbawia go uprawnień wynikających z rękojmi.
18. Przed upływem okresu gwarancji i rękojmi Zamawiający wyznaczy termin wykonania przeglądu gwarancyjnego, do którego zostanie zaproszony Wykonawca. Przegląd ten zostanie potwierdzony protokolarnie i będzie miał na celu ocenę zrealizowanych robót budowlanych, stanu technicznego zamontowanych urządzeń i instalacji, stwierdzenie wywiązania się Wykonawcy z zobowiązań wynikających z rękojmi za wady fizyczne i udzielonej przez niego gwarancji w zakresie dotychczas zgłoszonych wad oraz stwierdzenie i zgłoszenie ujawnienia się ewentualnych nowych wad, które Wykonawca zobowiązany będzie usunąć na własny koszt i wyznaczy termin na ich usunięcie.
19. W przypadku przeniesienia własności przedmiotu umowy w okresie trwania gwarancji na osobę trzecią, uprawnienia wynikające z gwarancji przechodzą na nabywcę niezależnie od zgody Wykonawcy.
20. W sprawach dotyczących gwarancji i rękojmi na wykonany przedmiot umowy, nieuregulowanych odmiennie, zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu Cywilnego o gwarancji jakości dla umowy sprzedaży i przepisy Kodeksu Cywilnego o rękojmi.

§ 12

**Zabezpieczenie należytego wykonania umowy**

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wartości oferty brutto w formie zgodnej z wymaganiami określonymi specyfikacją istotnych warunków zamówienia i ustawą Prawo zamówień publicznych.
2. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w tym z tytułu przewidzianych w umowie kar umownych.
3. 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1 zostanie zwrócone Wykonawcy po zakończeniu i odbiorze końcowym robót, pod warunkiem braku wad, w terminie 30 dni od dnia odbioru końcowego robót. W przypadku stwierdzenia konieczności usunięcia wad, zwrot zabezpieczenia nastąpi w terminie 30 dni od dnia ich usunięcia stwierdzonego protokołem pousterkowym.
4. 30 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1 zostanie zwrócone Wykonawcy w terminie 15 dni od upływu okresu rękojmi za wady.
5. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 148 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Za zgodą Zamawiającego Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 148 ust. 2 tej ustawy. Zmiana formy zabezpieczenia musi być dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmiany jego wysokości. Nowe zabezpieczenie winno spełniać wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia postępowania, o którym mowa w §1 ust. 1umowy.
6. Jeżeli w zabezpieczeniu należytego wykonania umowy wniesionym w postaci gwarancji lub poręczenia zawarty będzie wymóg informowania gwaranta (poręczyciela) o zmianach umowy bądź uzyskiwania jego akceptacji w tym zakresie, Wykonawca będzie zobowiązany – przed podpisaniem każdego aneksu do umowy – przedstawić Zamawiającemu potwierdzenie poinformowania gwaranta (poręczyciela) o zmianach

umowy bądź jego akceptację tych zmian albo wnieść nowe zabezpieczenie. W przypadku, gdy zmiana umowy powoduje konieczność zmiany zabezpieczenia, Wykonawca zobowiązany będzie dostarczyć aneks do obecnego zabezpieczenia, uzupełnić zabezpieczenie lub wnieść nowe zabezpieczenie przed terminem podpisania aneksu.

7. W sytuacji gdy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji zamówienia, Wykonawca przed podpisaniem aneksu lub najpóźniej w dniu jego podpisywania, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w formie gwarancji lub poręczenia, albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia na dalszy okres wynikający z aneksu do umowy, spełniającego wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
8. W przypadku gdy w protokole odbioru częściowego/końcowego zostaną stwierdzone wady, a Zamawiający zażądał ich usunięcia w wyznaczonym terminie, Wykonawca obowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w formie gwarancji lub poręczenia, a jeżeli to nie jest możliwe do wniesienia nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na dalszy okres wynikający z wyznaczonego terminu do usunięcia wad, z uwzględnieniem postanowień ust.3 zdanie ostatnie- najpóźniej do 7 dni od daty podpisania protokołu odbioru końcowego. W razie uchybienia powyższemu obowiązkowi Wykonawcy, Zamawiający uprawniony będzie do żądania wypłaty przez gwaranta (poręczyciela) kwoty zabezpieczenia, która zostanie zatrzymana przez Zamawiającego jako zabezpieczenie wniesione w pieniądzu.

§ 13

**Kary umowne**

1. Strony postanawiają, że obowiązującą je formą odszkodowania stanowią kary umowne.
2. Kary te będą naliczane w następujących przypadkach i wysokościach:
   1) Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty Zamawiającemu kar umownych:
   a) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu - w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2, za każdy dzień zwłoki licząc od umownego terminu jego realizacji, do wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2,
   b) za zwłokę w usunięciu wad przedmiotu umowy stwierdzonych przy odbiorze końcowym - w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2, za każdy dzień zwłoki, licząc od dnia wyznaczonego na usunięcie wad, do wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 ust. 2,
   d) za zwłokę w usunięciu wad przedmiotu umowy stwierdzonych w okresie rękojmi/gwarancji lub zwłokę w wymianie rzeczy na wolną od wad stwierdzonych w okresie rękojmi/gwarancji - w wysokości 0,05% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2, za każdy dzień zwłoki w usunięciu wad lub wymianie rzeczy na wolną od wad, do wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 ust. 2,
   e) za odstąpienie przez Zamawiającego od umowy z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca - w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2,
   f) za wprowadzenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na teren budowy i powierzenie mu do wykonania robót objętych zakresem niniejszej umowy bez wiedzy i zgody Zamawiającego - w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto określonego w § 3 ust. 2**,**

g) za wykonywanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę robót innych niż zadeklarowane do podwykonawstwa w zawartej umowie o podwykonawstwo lub w przypadku realizowania części lub całości robót przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę innego niż Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca**,** na którego Zamawiający wyraził zgodę - w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto określonego w § 3 ust. 2,

h) za każdorazowy brak zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom - w wysokości 0,05% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 ust. 2,

i) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom - w wysokości 0,05% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2 za każdy dzień opóźnienia, do wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2,

j) za nieprzedłożenie Zamawiającemu do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu zmiany tej umowy - w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2 za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub projekt jej zmiany,

k) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2 za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub jej zmiany,

l) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie dotyczącym terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie - w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 ust. 2,

m) za nieprzedłożenie polisy ubezpieczeniowej, nieprzedłożenie prolongowanej lub nowej polisy ubezpieczeniowej, wraz z dowodem zapłaty składki w sytuacji, o której mowa w §7 - w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 ust. 2 za każde naruszenie,

n) w przypadku nieprzedłożenia Zamawiającemu dokumentów, o których mowa w § 4 ust. 4.2 lub 4.3, w terminie tam wskazanym lub nie udzielenia pisemnych wyjaśnień, o których mowa w § 4 ust. 4.4 w wysokości 2 000,00 zł brutto (słownie: dwa tysiące złotych brutto) za każde naruszenie wskazanych obowiązków.

2) Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:
   a) za odstąpienie przez Wykonawcę od umowy z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający – w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 2.

3. Kary umowne określone w § 13 ust. 2 pkt 2 nie będą naliczane w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od umowy z przyczyn określonych w itp. 145 Ustawy Prawo zamówień publicznych i § 14 ust.1 pkt 1 niniejszej umowy.
4. W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego kary umowne naliczone do dnia odstąpienia nadal są należne.
5. Zapłata przez Wykonawcę kar umownych w przypadkach określonych powyżej nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z niniejszej umowy. Każda z kar wymienionych w ust. 2 pkt 1) jest niezależna od siebie, a Zamawiający ma prawo dochodzić każdej z nich niezależnie od pozostałych.

6. Naliczone kary umowne mogą zostać potrącone przez Zamawiającego z należności Wykonawcy wynikających z faktur VAT przesłanych przez Wykonawcę do zapłaty za roboty objęte niniejszą umową lub z zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Wykonawca wyraża zgodę na potrącanie kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia oraz z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy – bez uprzedniego wezwania do zapłaty.
7. Strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego.
8. W przypadku opóźnienia Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy, niewykonania lub też nienależytego wykonania przedmiotu umowy skutkujących utratą lub zmniejszeniem dofinansowania przyznanego Zamawiającemu, Wykonawca zobowiązany będzie do naprawienia poniesionej przez Zamawiającego szkody z tego tytułu, w szczególności do zapłaty na rzecz Zamawiającego kwoty utraconego lub zmniejszonego dofinansowania.

§ 14

**Odstąpienie od umowy**

1. Oprócz przypadków określonych w Kodeksie cywilnym Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy, w całości bądź w części, w następujących sytuacjach:
   1) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu; w tym przypadku Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy (art.145 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych),
   2) w stosunku do Wykonawcy wszczęto postępowanie restrukturyzacyjne lub likwidacyjne, nastąpi rozwiązanie firmy Wykonawcy,
   3) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu umowy i przerwa ta trwa dłużej niż 30 dni,
   4) Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpoczął robót pomimo dodatkowego wezwania Zamawiającego, terminie 14 dni od otrzymania takiego wezwania,
   5) jeżeli Wykonawca nie wykonuje obowiązków wynikających z niniejszej umowy,
   6) jeżeli Wykonawca narusza przepisy BHP, P.POŻ, pomimo uwag i wniosków inspektora nadzoru,
   7) w przypadku określonym w § 8 ust.18 niniejszej umowy,
   8) w przypadku określonym w § 10 ust. 13 niniejszej umowy,
   9) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie całości majątku Wykonawcy lub jego znacznej części,
   10) jeżeli Wykonawca pomimo zastrzeżeń zgłoszonych na piśmie przez Zamawiającego wykonuje przedmiot umowy w sposób wadliwy albo sprzeczny z ustalonymi warunkami, w szczególności niezgodnie z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB),
   11) w przypadku nie wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę w terminie określonym w §2 niniejszej umowy, a opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy przekracza 30 dni w stosunku do terminu określonego w §2.
   12) w przypadkach określonych w § 4 ust. 4.7 - w terminie tam wskazanym.

2. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
3. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w całości bądź w części, w szczególności w zakresie niewykonanej części umowy.
4. W wypadku, odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
   1) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanego zakresu robót według stanu na dzień odstąpienia,
   2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, z winy której odstąpiono od umowy; w przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 2 – 12, koszty robót zabezpieczających ponosi Wykonawca,
   3) Wykonawca w przypadku, o którym mowa w ust. 5, w terminie 21 dni od daty odstąpienia od umowy dokona rozliczenia robót i przekaże Zamawiającemu do akceptacji,
   4) Wykonawca w terminie 10 dni od daty odstąpienia od umowy, zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności oraz w przypadku określonym w ust. 6,
   5) Wykonawca ponadto niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 30 dni od daty odstąpienia od umowy usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione,
   6) Wykonawca przekaże Zamawiającemu wszystkie dokumenty dotyczące realizowanego zadania wg stanu na dzień odstąpienia od umowy, w terminie 3 dni roboczych od daty sporządzenia protokołu inwentaryzacyjnego.
5. Zamawiający, w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada lub w przypadku odstąpienia przez Wykonawcę od umowy z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, obowiązany jest do:
   1) zapłaty Wykonawcy wynagrodzenia – na zasadach określonych w niniejszej umowie - za roboty które zostały prawidłowo i zgodnie z umową wykonane do dnia odstąpienia i odebrane przez Zamawiającego,
   2) przejęcia od Wykonawcy – po odbiorze robót przerwanych – terenu budowy pod swój dozór.
6. W przypadku realizacji przez Zamawiającego uprawnienia do odstąpienia od umowy z przyczyn określonych w ust.1 pkt 2–12, odstąpienie od umowy będzie wywierało skutek na przyszłość. W tym przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego za roboty wykonane do dnia odstąpienia od umowy, o ile zostaną spełnione warunki określone w zdaniu następnym. Strony dokonają rozliczenia za przedmiot umowy wykonany do dnia odstąpienia, o ile został on wykonany prawidłowo i zgodnie z umową, i Zamawiający dokona jego odbioru.
   Zamawiający zobowiązany jest do zapłacenia Wykonawcy - na zasadach określonych w niniejszej umowie – wynagrodzenia za roboty które zostały prawidłowo i zgodnie z umową wykonane do dnia odstąpienia od umowy i które zostały odebrane przez Zamawiającego zgodnie z postanowieniami zdania poprzedniego
7. W przypadku, o którym mowa w ust.5 oraz w ust.6, ustalenie wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy nastąpi przy uwzględnieniu cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy, dostarczonym Zamawiającemu, zgodnie z wymogami SIWZ przed podpisaniem umowy.

8. W przypadku odstąpienia od umowy w części niewykonanej, Zamawiającemu przysługują wszelkie uprawnienia jakie nabył przed datą złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, w tym w szczególności uprawnienia z gwarancji, rękojmi, kary umowne za odstąpienie, zabezpieczenia, odszkodowania. Wykonawca udziela rękojmi za wady i gwarancji jakości w zakresie i na warunkach określonych w niniejszej umowie na część świadczenia wykonaną przed odstąpieniem od umowy.
9. Odstąpienie od umowy z przyczyn o których mowa w ust.1 pkt 2-11, winno nastąpić w terminie 3 miesięcy od powzięcia informacji przez Zamawiającego o okoliczności stanowiącej podstawę odstąpienia od umowy.

§ 15

**Warunki zmiany umowy**

1. Zakazana jest zmiana postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, z zastrzeżeniem możliwości dokonania zmian w umowie w przypadkach określonych w art. 144 ust. 1 pkt 2) -6) ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zmian o których mowa w niniejszym paragrafie.
2. Dopuszczalne są następujące rodzaje i warunki istotnej zmiany treści umowy:
   1) zmniejszenie zakresu przedmiotu zamówienia – w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy w pierwotnym zakresie nie leży w interesie Zamawiającego lub interesie publicznym lub gdy okaże się, że wykonanie przedmiotu umowy w pełnym zakresie nie jest konieczne lub okaże się niemożliwe z jednoczesnym zmniejszeniem wynagrodzenia stosownie do postanowień ust. 2 pkt 3) i ust.3 pkt 3 ppkt a),
   2) zmiany dotyczące sposobu spełnienia świadczenia, w szczególności ze względu na:
      a) niedostępność na rynku materiałów, sprzętu lub urządzeń wskazanych w dokumentacji projektowej lub technicznej, bądź też w kosztorysie ofertowym Wykonawcy spowodowana zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów, sprzętu lub urządzeń lub gdy wykorzystanie tych materiałów, sprzętu lub urządzeń stało się niemożliwe z innych przyczyn,
      b) pojawienie się na rynku części, materiałów lub urządzeń nowszej generacji, pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu zamówienia lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu zamówienia, zwiększenia bezpieczeństwa,
      c) pojawienie się nowszej technologii wykonania przedmiotu zamówienia, pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji zamówienia lub jego kosztów, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu zamówienia,
      d) konieczność zrealizowania robót przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych niż wskazane w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej, w sytuacji gdyby zastosowanie przewidzianych w nich rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu zamówienia lub gdy ich zastosowanie stanie się niemożliwe,
      e) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki geologiczne (kategorie gruntu, kurzawka itp.), skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu kontraktu przy dotychczasowych założeniach technologicznych;
      f) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej warunki terenowe, geologiczne, wodne, istnienie niezinwentaryzowanych (nieujętych w dokumentacji) urządzeń, instalacji lub obiektów,
      g) konieczność zrealizowania robót przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,

h) konieczność zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich nieartykułowanych lub niemożliwych do jednoznacznego określenia w chwili zawierania umowy,
i) konieczność zrealizowania robót przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/ technologicznych/materiałowych ze względu na kolizję z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez Zamawiającego lub inne podmioty inwestycjami, przy czym zmiany te ograniczą się do zmian koniecznych, umożliwiających uniknięcie lub usunięcie kolizji.
j) gdy zmiana pierwotnie przyjętych technologii wykonania robót, materiałów budowlanych, sprzętu lub urządzeń podyktowana będzie usprawnieniem procesu budowy lub zwiększeniem bezpieczeństwa na budowie czy też polepszeniem warunków eksploatacji,
k) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej,

3) zmiana wysokości wynagrodzenia określonego w § 3 ust. 2 umowy – w przypadku zmniejszenia zakresu przedmiotu zamówienia w sytuacjach o których mowa w ust.2 pkt 1) oraz w przypadku zmiany dotyczącej sposobu spełnienia świadczenia w sytuacjach określonych w ust. 2 pkt 2), przy czym w przypadku określonym w ust.2 pkt 1) nastąpi zmniejszenie wynagrodzenia należnego Wykonawcy,
4) zmiana terminu realizacji przedmiotu zamówienia, w przypadku:
a) gdy wykonanie zamówienia w określonym pierwotnie terminie nie leży w interesie Zamawiającego,
b) działania siły wyższej, uniemożliwiającego wykonanie robót w określonym pierwotnie terminie,
c) zaistnienia niesprzyjających warunków atmosferycznych, uniemożliwiających wykonywanie prac budowlanych lub spełnienie wymogów technologicznych, udokumentowanych w dzienniku budowy, klęski żywiołowe,
d) przerwy w dostawie prądu, wody, gazu, trwającej ponad 7 dni, uniemożliwiające realizację przedmiotu umowy,
e) konieczności zmniejszenia zakresu przedmiotu zamówienia, gdy jego wykonanie w pierwotnym zakresie nie leży w interesie Zamawiającego lub interesie publicznym,
f) wydłużenia terminów dostaw materiałów, urządzeń lub sprzętu z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
g) błędów w dokumentacji projektowej, których usunięcie będzie poprzedzać konieczność konsultacji z projektantem i naniesienia przez niego poprawek lub zmian w dokumentacji projektowej,
h) konieczności uzyskania decyzji lub uzgodnień, mogących spowodować wstrzymanie robót,
i) konieczności wykonania dodatkowych badań i ekspertyz,
j) prac lub badań archeologicznych, wykopalisk, powodujących konieczność wstrzymania robót objętych niniejszą umową,
k) realizacji robót powiązanych z przedmiotem niniejszej umowy, w tym realizowanych na podstawie odrębnej umowy, wymuszającej konieczność skoordynowania robót i uwzględnienia wzajemnych powiązań, mających wpływ na uzgodniony termin zakończenia jego realizacji (powodujących konieczność jego wydłużenia),
l) wstrzymanie realizacji robót przez uprawniony organ z powodu znalezienia niewybuchów i niewypałów, lub też z innego powodu, w tym na skutek orzeczenia sądu,
m) jakiegokolwiek opóźnienia, utrudnienia lub przeszkody spowodowane przez lub dające się przypisać Zamawiającemu, personelowi Zamawiającego lub innemu wykonawcy zatrudnionemu przez Zamawiającego na terenie budowy,

n) wystąpienie odmiennych od zakładanych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych, wodnych i terenowych,
o) zmiany umowy dokonywanej w drodze aneksu do niniejszej umowy na podstawie art. 144 ust.1 pkt 2) do 6) ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym gdy zajdzie konieczność wykonania robót dodatkowych, robót uzupełniających, powodującej konieczność wydłużenia terminu realizacji przedmiotu umowy zmiany sposobu spełnienia świadczenia w przypadkach określonych w ust.2 pkt 2), mającej wpływ na uzgodniony termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy (powodujących konieczność jego wydłużenia),
p) zmiany sposobu spełnienia świadczenia w przypadkach określonych w ust.2 pkt 2), mającej wpływ na uzgodniony termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy (powodujących konieczność jego wydłużenia),

5) powierzenie Podwykonawcy określonego zakresu robót w trakcie realizacji umowy pod warunkiem, że Zamawiający nie zastrzegł, iż dana część zamówienia nie może być powierzona Podwykonawcom i pod warunkiem spełnienia warunków przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych, SIWZ - o ile takie są wymagane,
6) zmiana zakresu robót wykonywanych przez Podwykonawcę pod warunkiem, że Zamawiający nie zastrzegł, iż dana część zamówienia nie może być powierzona Podwykonawcom i pod warunkiem spełnienia warunków przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych, SIWZ - o ile takie są wymagane,
7) zmiana przedstawicieli Wykonawcy - kierownika budowy/kierownicy robót:
   a) Wykonawca z własnej inicjatywy proponuje zmianę kierownika budowy/kierowników robót w następujących przypadkach:
      -śmierci, choroby lub innych zdarzeń losowych;
      -niewywiązania się kierownika budowy/robót z obowiązków wynikających z umowy;
      -jeżeli zmiana kierownika budowy/robót stanie się konieczna z jakichkolwiek innych przyczyn niezależnych od wykonawcy (np. rezygnacji, utraty uprawnień itp.);
   b) Zamawiający może zażądać od Wykonawcy zmiany kierownika budowy/kierownik robót, jeżeli uzna, że dotychczasowy kierownik budowy/ kierownik robót nie wykonuje swoich obowiązków wynikających z umowy,
   c) w przypadku zmiany kierownika budowy/robót, nowy kierownik budowy/robót musi spełniać wymagania określone wobec personelu Wykonawcy w SIWZ; w przypadku gdy Zamawiający precyzował w SIWZ takie wymagania;
   d) Wykonawca obowiązany jest zmienić kierownika budowy/robót, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty złożenia wniosku przez Zamawiającego,

3. Zmiany umowy przewidziane w ust. 2 pkt 1) - 4) dopuszczalne są na następujących warunkach:

1) - ad pkt 1) - zmniejszenie zakresu przedmiotu umowy w granicach uzasadnionego interesu Zamawiającego lub interesu publicznego lub w zakresie wynikającym z nieprzyznania, przyznania w ograniczonej kwocie bądź cofnięcia środków pochodzących z zewnętrznych źródeł finansowania, które miały być przeznaczone na dofinansowanie przedmiotu umowy,
2) - ad pkt 2 – zmiana dotycząca sposobu spełnienia świadczenia – stosownie do zaistniałych okoliczności, a ponadto w przypadku zmiany na materiały, urządzenia i sprzęt – pod warunkiem posiadania co najmniej takich samych parametrów jakościowych i cech użytkowych, jak te, które stanowiły podstawę wyboru oferty, z ewentualną zmianą wynagrodzenia (tzn. zmniejszeniem jego dotychczasowej wysokości bądź jego podwyższeniem), zgodnie z postanowieniami ust.3 pkt 3) ppkt b), pod warunkiem

wykazania przez Wykonawcę, że zmiana ta będzie miała wpływ na koszty wykonania zamówienia wraz z pełnym uzasadnieniem, z zastrzeżeniem, że Zamawiającemu będzie przysługiwać prawo żądania dalszych wyjaśnień wraz z przedstawieniem dalszych dokumentów celem stwierdzenia zasadności zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy,

3) - ad pkt. 3) – zmiana wysokości wynagrodzenia jako konsekwencja działań określonych w ust.2 pkt 1) i 2), przy czym w przypadku:

a) określonym w ust.2 pkt 1) – nastąpi zmniejszenie wynagrodzenia Wykonawcy - odpowiednio do wartości zmniejszonego zakresu zamówienia (zaniechanych robót) obliczonego w oparciu o ceny z kosztorysu ofertowego Wykonawcy, stanowiącego załącznik do niniejszej umowy,

b) określonym w ust.2 pkt 2) – zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy zostanie dokonana stosownie do zmian sposobu spełnienia świadczenia o różnicę wartości zmienionego sposobu spełnienia świadczenia, robót zamiennych w stosunku do pierwotnie przyjętych i zostanie określona przez strony w oparciu o ceny:

aa) wynikające z Kosztorysu ofertowego Wykonawcy stanowiącego załącznik do niniejszej umowy lub

bb) jeżeli roboty, materiały, urządzenia, sprzęt, technologia, wynikające z ust.2 pkt 2) Umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w Kosztorysie ofertowym, ale jest możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie Ceny jednostkowej z Kosztorysu ofertowego poprzez interpolację – na podstawie tak ustalonych cen,

cc) jeżeli nie można wycenić robót, materiałów, urządzeń, sprzętu, technologii, wynikających z ust.2 pkt 2) z zastosowaniem metody, o której mowa w bb) – w drodze negocjacji - w oparciu o ceny tych robót, materiałów, urządzeń, sprzętu, technologii, nie wyższych od średnich cen publikowanych w aktualnych wydawnictwach branżowych, katalogach (np. SEKOCENBUD, Orgbud, Intercenbud, itp.) dla województwa podkarpackiego lub innych nośników cenotwórczych.

4) - ad pkt. 4):

- lit. a) – o okres umożliwiający osiągnięcie uzasadnionego interesu Zamawiającego,
- lit. b) - o czas działania siły wyższej oraz potrzebny do usunięcia skutków tego działania,
- lit. c) - o czas trwania niesprzyjających warunków atmosferycznych,
- lit. d), f), g), j), l), n) - o czas trwania przeszkody lub czas niezbędny do usunięcia przeszkody w prowadzeniu robót objętych przedmiotem umowy,
- lit. e) - o okres proporcjonalny do zmniejszonego zakresu,
- lit. h), i) - o czas niezbędny do uzyskania wymaganych decyzji bądź uzgodnień lub do wykonania dodatkowych ekspertyz, badań,
- lit. k) – o okres niezbędny do wykonania robót powiązanych z przedmiotem niniejszej umowy,
- lit. m) – o czas opóźnienia, utrudnienia lub przeszkody opisanych przy lit.m).,
- lit. o) – o okres niezbędny do wykonania robót będących przedmiotem aneksu do umowy,
- lit. p) – o okres niezbędny do wykonania robót przy uwzględnieniu zmiany sposobu

spełnienia świadczenia.

4. Oprócz przypadku określonego w ust. 2 pkt 3, wynagrodzenie Wykonawcy o którym mowa w § 3 ust.2 może ulec zmianie, tj. obniżeniu lub podwyższeniu wskutek zmiany przez ustawodawcę stawki podatku od towarów i usług VAT, jeżeli zmiana ta będzie miała wpływ na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę. W tym przypadku zmiana wysokości wynagrodzenia może odnosić się wyłącznie do części przedmiotu umowy, do której zastosowanie znajdzie zmiana stawki podatku od towarów i usług; wartość wynagrodzenia netto nie zmieni się, a stawka i kwota podatku VAT oraz wartość wynagrodzenia brutto ulegną zmianie odpowiednio do nowych przepisów; wniosek Wykonawcy o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia, winien zawierać pełne uzasadnienie obejmujące wyliczenie całkowitej kwoty, o jaką wynagrodzenie powinno ulec zmianie, oraz wskazanie daty, od której nastąpiła bądź nastąpi zmiana wysokości kosztów wykonania zamówienia uzasadniająca zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy,
5. Wszystkie powyższe postanowienia ust. 2 – 4 stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę. Nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.
6. Dopuszcza się możliwość zmiany nazwy zadania będącego przedmiotem niniejszej umowy, pod potrzeby programów dotyczących dofinansowania, jeżeli w trakcie obowiązywania umowy instytucja dofinansowująca zażąda takiej zmiany.
7. Strona występująca o zmianę postanowień zawartej umowy zobowiązana jest do udokumentowania zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę takiej zmiany, charakter oraz warunki wprowadzenia zmiany. Wniosek o zmianę postanowień umowy musi być wyrażony na piśmie.
8. Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają zgody obu stron wyrażonej w formie pisemnego aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

§ 16

**Postanowienia końcowe**

1. Wykonawca nie może zbywać ani przenosić na rzecz osób trzecich praw i wierzytelności powstałych w związku z realizacją niniejszej umowy.
2. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową stosuje się odpowiednie przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego oraz ustawy Prawo zamówień publicznych wraz z przepisami wykonawczymi.
3. Spory wynikłe z niniejszej umowy strony poddają pod rozstrzygniecie sądu właściwego miejscowo i rzeczowo dla Zamawiającego.
4. Umowę niniejszą sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, z przeznaczeniem 3 egzemplarze dla Zamawiającego, a 1 egzemplarz dla Wykonawcy.

Integralne części umowy:
Załącznik nr 1 – Oferta Wykonawcy
Załącznik nr 2 – Dokumentacja przetargowa, w tym SIWZ z załącznikami
Załącznik nr 3 – Kosztorys ofertowy Wykonawcy

**ZAMAWIAJĄCY:** **WYKONAWCA:**